

บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

The Role in Academic Administration of the School According to the Teacher's
Opinion Administrators under the Ratchaburi Primary Educational
Service Area Office 2

วัชรินทร์ อินสระ

Watcharin Insara

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail : techrbac@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 5 ด้าน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานงานวิชาการ ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนในงานวิชาการ และด้านการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินและรายงานผล (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากกว่าทั้งโดยรวมและรายด้าน

คำสำคัญ: บทบาทการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) examine the role of academic administration of school administrators according to the opinions of teachers under the office of ratchaburi primary educational service area 2 and (2) compare teachers' opinions towards the role in academic administration of the school administrators under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2.

This study was a survey research. Krejcie and Morgan's table of random numbers was used for determining the sample size and the study sample were selected by using the stratified random sampling technique. The sample used in this research comprised 335 teachers under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire divided into two parts – the first part was a checklist on the respondents' general information and the second part was a 5-point rating scale on teachers' opinions towards the role in academic administration of the school administrators in 5 aspects. The statistics used for analyzing the collected data included percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research results revealed that (1) according to the teachers' opinions, the role of academic administration of school administrators according to the opinions of teachers under the office of ratchaburi primary educational service area 2 was performed at high level in whole and in part. The mean scores listed in order from highest to lowest included determining policy and objectives of academic administration, promoting coordination with teams involved in academic administration, providing facilities for academic affairs, promoting and supporting academic affairs and supervising, monitoring, evaluating and reporting the results of evaluating the performance of academic administration and (2) the comparison results showed that, as classified by gender, educational level and work experience, the teachers' opinions towards the school administrators' role in academic administration were significantly different at the .05 level. The male teachers, the teachers whose educational levels were higher than undergraduate level and those having years of work experience more than 10 years positively expressed their opinions towards the school administrators' role in academic administration at higher level than the teachers in other groups did in whole and in part.

Keywords: Role in Academic Administration, School Administrator

---

บทนำ

สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยี และทรัพยากรต่างๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วและสะดวก มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองระหว่างภูมิภาค ประเทศ สังคมและชุมชน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้และข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาอย่างเป็นพลวัต ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทั้งวิชาการและคุณธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิตถือเป้าหมายสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ ให้ทันกับทุกยุคทุกสมัยจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักอยู่เสมอ

การจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ในภารกิจของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านนี้ การบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาทุกระดับ ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น เป็นเพียงปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา และมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร

จัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 35) การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ควรมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจ ให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวม และการเรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ มุ่งสร้างการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองได้ และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้ หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ที่ได้อีกด้วย ตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างมีเป้าหมาย การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ เป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจ และตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าว หน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จ และในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา และต้องคำนึงถึงบุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหารโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมเสมอภาค

ปัจจุบันการจัดการศึกษาทุกระดับประสบปัญหาสำคัญคือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่อนข้างต่ำ หลักสูตรมีสาระเนื้อหาแน่นเกินไป และใช้เหมือนกันหมดโดยไม่คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอนยังยึดหลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เน้นการท่องจำมากกว่าการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาจากสถานการณ์หรือประสบการณ์จริง หนังสือเรียนเป็นเพียงแบบฝึกหัดที่มีคำตอบเพียงคำตอบเดียวแทนที่จะเป็นคำถาม แบบปลายเปิด ครูผู้สอนยังยึดติดกับวัฒนธรรมการสอนแบบเดิม ๆ ทั้งที่หลักสูตรปัจจุบันเน้นการคิด วิเคราะห์ แต่วิธีการสอนยังไม่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาบางคนยังไม่ได้รับ การอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน ทำให้ขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 10)

จากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนลด และยังมี ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อคุณภาพ ของผลผลิตได้ ปัญหาเหล่านี้ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการแก้ไขย่อมจะทำให้คุณภาพทางการศึกษา ดีขึ้น นอกจากนี้จากการรายงานผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผล ต่อการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 (แผนกลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2) พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นบริการประเมินมากกว่า การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในการประเมินผลการปฏิบัติงานแต่ละครั้งผู้บังคับบัญชา ไม่ได้สะท้อนข้อดีของผู้ใต้บังคับบัญชา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของ

บุคลากรในระดับผู้ปฏิบัติ และยังไม่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติจริงและที่สำคัญสถานศึกษาขาดการประสานงานและการบริหารจัดการระหว่างกลุ่มในด้านวิชาการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้การจัดการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพนั้น บทบาทสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษามีไม่เพียงแต่ครูผู้สอนเท่านั้นที่จะสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้อยู่ที่ผู้บริหารด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัย มาเป็นแนวทาง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพของผู้เรียน ตามลำดับ นอกจากนี้งานวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา และการกำหนดนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามกรอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 33-38) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการใน 5 ด้าน

1. ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการประสานงานวิชาการ
3. ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ
4. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนในงานวิชาการ
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,438 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2563)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเคร็จซีและมอร์แกน Krejcie & Morgan (1970: 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วนครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียนแล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการประสานงานการบริหารงานวิชาการ
3. ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ
4. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนในงานวิชาการ
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการประเมินงานวิชาการ

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนัก คะแนนตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ ลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 73)

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทาง ในการกำหนดรูปแบบการสร้างเครื่องมือ

- 1.2 สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยโดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

- 1.3 นำเครื่องมือไปหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.3.1 นายจตุรงค์ บุญอาจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่สามเกาะ(ปัญญาประชาสามัคคี) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

- 1.3.2 นางสาวญาณิณี สมประติ ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

1.3.3 นางสาวรวิภา สุนันธรรม ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00

1.4 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของข้อความและนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น .91

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งหมดจำนวน 335 คน โดยนำหนังสือไปขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และประเด็นคำถามในแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นนัดหมายรับแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยนำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 99-100) ซึ่งแบ่งค่าช่วงคะแนนเป็นช่วง ๆ โดยมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการ

4.51 - 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชบบุรี เขต 2 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน พบว่าส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 52.24 อยู่โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 47.76 โดยมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 55.82 และประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 148 คนคิดเป็นร้อยละ 44.18

2. บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชบบุรีเขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีบทบาทการบริหารงานวิชาการสูงสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการรองลงมาคือด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการด้านการประสานงานวิชาการด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ และต่ำสุดคือด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการประเมินงานวิชาการ สรุปในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการกำหนดนโยบาย เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 ด้านการประสานงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อจัดอบรมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีการประชุมบุคลากรเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาระบบเครือข่ายการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนให้ความช่วยเหลือในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเอกสารต่างๆและเป็นที่ยี่ปรึกษาในการจัดทำเครื่องมือเินเทศการศึกษา

2.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการเชิญผู้นำทางวิชาการด้านต่างๆมาให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับระบบวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเมื่อมีโอกาสและสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงานหน่วยงานที่มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดี

2.5 ด้านการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลและรายงานผลการประเมินงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการรายงานผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีการกำกับติดตามประเมินผลและรายงานผลการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนและมีการรายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชบบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่สอนอยู่โรงเรียนขนาดกลางและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าทั้งโดยรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีบทบาทการบริหารงานวิชาการสูงสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการรองลงมาคือด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการด้านการประสานงานวิชาการด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการประเมินงานวิชาการ ผู้วิจัยขออภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการที่มีระบบ มีนโยบายที่ชัดเจน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 35) ได้กำหนดให้งานวิชาการเป็นงานหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ แสงทัน (2548: 61 - 63) ที่ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ตามทัศนะของครู วิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าครูวิชาการมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ โปรงจันทิก (2553: 75-77) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารงาน ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับ แมคเคลย์รี และเฮนเคลย์ (สมบุญ ณ สุวสินธุ์, 2539: 12 อ้างอิงจาก McCleary & Hencley, 1970) การกำหนดนโยบายที่ตอบคำถามว่า ผู้เรียน คือ ใคร จะสอนอะไรแก่ผู้เรียน บริการทางการศึกษาที่จัดให้มีอะไรบ้าง เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางและนโยบายทางการศึกษา และการบริหารเป็นงานแปลงนโยบายออกมาเป็นกิจกรรมของสถานศึกษาซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับครูและเป็นงานเทคนิคการจัดทำตารางสอน การมอบหมายงาน การอำนวยความสะดวก การนิเทศ การงบประมาณ การควบคุมตรวจสอบ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการประชุมบุคลากรเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามงานและนิเทศการศึกษาและมีการประชุมบุคลากรเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด นั่นแสดงว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่าการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ การบริหารงานวิชาการทั้ง 12 งานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 9) ที่ว่าผู้บริหารต้องมีการวางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนว่าจะเป็นไปในทิศทางใด เพื่อการจัดงาน จัดคน จัดเงิน จัดวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของลิขิต เศรษฐบุต (2551: 145-147) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการประสานงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงานวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน เช่นร่วมกันกำหนดนโยบายในการทำงานที่ชัดเจนและมีการติดต่อประสานงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่สอดคล้องกับงานวิจัยของลิขิต เศรษฐบุต (2551: 145 - 147) การบริหารงานวิชาการในระดับมากจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การบริหารหลักสูตร และด้านการประสานงานการบริหารงานวิชาการ และมีความเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนในงาน

วิชาการ ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการ ประเมิน สอดคล้องกับกลยุทธ์ ที่เกี่ยวข้อง (2550: 34) การบริหารจัดการ กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปรับปรุง กิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวก สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ จุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และให้ความช่วยเหลือ ในการจัดหาเอกสาร คู่มือ และแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 ด้านการอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิชาการเป็น หัวใจสำคัญในสถานศึกษา ดังนั้นถ้างานวิชาการมีการทำงานที่คล่องตัวได้รับความสะดวกในทุกๆ เรื่องก็จะส่งผลให้การ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงด้วยดีสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 9) การนำเอาเทคนิควิธีและ กระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับครราวสกี มาติน และวอลเคน (อรุณวรรณ นาคทองดี, 2549: 31 อ้างอิงจาก Krajewski, Martin & Walden. 1983) บุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 35) สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากร มี มนุษย-สัมพันธ์ที่ดี สนับสนุนให้ครูและบุคลากรนำวัสดุในท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้เพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ/อบรม สัมมนา เพื่อนำความรู้มาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูได้ใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 33) งานที่มุ่งเน้น การ พัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขใน การดำรงชีวิต ตลอดจน เป็นผู้ที่มีคุณค่าในสังคม

1.4 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากคณะครูมีความรู้ ความสามารถและส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และครูให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นลำดับแรก สอดคล้อง กับงานวิจัยของสรเสรีญ โปรงจันทิก (2553: 75 - 77) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้ ความสำคัญการบริหารงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกบทบาทและทุกบทบาทให้ความสำคัญด้านส่งเสริมครูให้ พัฒนาการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการจัดให้มีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนตามระเบียบ ว่าด้วยการวัดผลและด้านการมีวิสัยทัศน์และกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา มีการรายงานผลการนิเทศการศึกษา และมีการรายงานผลการแนะแนวการศึกษา สอดคล้องกับ โรเบิร์ต.เอส. ฟิสเตอร์ (สันติ บุญภิรมย์, 2547: 4 อ้างอิงจาก Robert S. Fiste. 1957: 214) กำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมายทางการ ศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ของ ชุมชนเป็นพื้นฐาน รวมทั้งการประเมินผลโปรแกรมการศึกษา อย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ตลอดจนการวัดผลเพื่อติดตามการเรียนการสอนให้ดำเนินการ ไปด้วยดี สอดคล้องกับ ศิริพร ทาทราย (2552: 13) การวัดผลประเมินผลด้วยซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้นักเรียนมีความ ประพฤติดีมีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5 ด้านการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลและรายงานผลการประเมินโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากงานด้านการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล เป็นงานที่ช่วยสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครูและนักเรียน ดังนั้นจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการวัดความสำเร็จในการดำเนินการต่าง ๆ และมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยใช้หลักคุณธรรมและการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 13) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามีการกำหนดนโยบายในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและมีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สอดคล้องกับ ธีระธูณเจริญ, ประชาญาล้าผัจญ์ และสัมมนา ธนินทรีย์ (2547: 36-39) ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546: 2) กระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อและ เทคโนโลยีการศึกษาการวัดผลและประเมินผล การประกันคุณภาพ รวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการสอดคล้องกับงานวิจัยของพีระพงษ์ เผ่าภูไทย (2551) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มุกดาหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร

2. บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการทำงานสามารถอภิปรายผลดังนี้

2.1 บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมและทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่อยู่โรงเรียนขนาดกลาง มีการทำงานมากกว่าย่อมส่งผลให้ระบบการบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสรเสริญ โปร่งจันทิก (2553) ซึ่งศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครูเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการดังกล่าวผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 แตกต่างกัน

2.2 บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าย่อมมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระบบตามโครงสร้างระบบงานในสถานศึกษา ทั้งนี้ย่อมส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพต่อสถานศึกษาแล้วยังส่งผลต่อเจตคติที่ดีของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แซนเดอร์ (Sander, 2000, 1203) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 ได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยปัจจัย ผลกระทบ ความเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ด้านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของการบริหารงานวิชาการในยุคปกติใหม่ New Normal

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคใหม่ด้วยเทคโนโลยี ศึกษาแนวคิดวิธีการ ทักษะใหม่แก่บุคลากร

3. ควรศึกษาวัฒนธรรมขององค์กรการบริหารงานวิชาการตามแนวคิด ทฤษฎีแนวใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้มีความทันสมัย สะดวก ประหยัดเวลา และรวดเร็ว

4. วางนโยบาย ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนา ฝึกอบรมบุคลากร สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ สนับสนุน อบรมการใช้สื่อเทคโนโลยี

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 พร้อม*

กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

งามพิศ คุณสอน. (2542). *ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาภายใต้*

สภาพการณ์ปกติและวิกฤติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จินดา อุตมาน. (2548). *ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการหนึ่ง*

อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ปัตตานี:

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

พีระพงษ์ เผ่าภูไทย. (2551). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

ธีระ รุณเจริญปราชญา กล้าผจญและสัมพันธ์. (2547). *การบริหารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าว

ฟ้า.

บังอร มธุรสสุวรรณ. (2542). *สภาพการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระมหากษัตริย์*

ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ).นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธี

สอนมหาวิทยาลัยศิลปากร.

มานิตย คณะวาป. (2546). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต*

3.รายงานการศึกษาอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.